

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ αριθ. 2/13
Λουξεμβούργο, 17 Ιανουαρίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-360/11
Επιτροπή κατά Ισπανίας

Εφαρμόζοντας μειωμένα ποσοστά ΦΠΑ πέραν των επιτρεπόμενων από την οδηγία ΦΠΑ, η Ισπανία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης

Η Ισπανία εφαρμόζει μειωμένο συντελεστή σε ευρύτερες κατηγορίες αγαθών από τις προβλεπόμενες από την οδηγία ΦΠΑ στον τομέα των φαρμακευτικών προϊόντων και του ιατρικού εξοπλισμού

Η οδηγία ΦΠΑ (παράρτημα III) απαριθμεί τις κατηγορίες των παραδόσεων αγαθών και των παροχών υπηρεσιών στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ.

Μεταξύ των εν λόγω κατηγοριών περιλαμβάνονται φαρμακευτικά προϊόντα που συνήθως χρησιμοποιούνται για θεραπευτική αγωγή, για την πρόληψη ασθενειών και για σκοπούς ιατρικούς ή κτηνιατρικούς, τον εξοπλισμό, τα βοηθητικά όργανα και οι άλλες συσκευές που συνήθως χρησιμοποιούνται για την αποκατάσταση ή την αντιμετώπιση αναπηριών. Θεωρώντας ότι στον εν λόγω τομέα η Ισπανία εφάρμοζε μειωμένο ποσοστό σε κατηγορίες ευρύτερες των προβλεπόμενων από την οδηγία ΦΠΑ¹, η Επιτροπή εξέδωσε στις 25 Νοεμβρίου 2010 αιτιολογημένη γνώμη καλώντας την Ισπανία να συμμορφωθεί με τη συγκεκριμένη γνώμη. Η Ισπανία επανέλαβε τη θέση της ότι ο ισπανικός νόμος περί ΦΠΑ ήταν σύμφωνος με τις διατάξεις της οδηγίας ΦΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή λόγω παραβάσεως κράτους μέλους.

Στη σημερινή του απόφαση το **Δικαστήριο κρίνει ότι η Ισπανία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία ΦΠΑ.**

Πρώτον, το Δικαστήριο κρίνει ότι **η εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ σε φαρμακευτικές ουσίες δυνάμενες να χρησιμοποιηθούν κατά τρόπο συνήθη και πρόσφορο στην παρασκευή φαρμάκων είναι αντίθετη προς την οδηγία ΦΠΑ.** Συγκεκριμένα, η οδηγία επιτρέπει την εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ αποκλειστικώς σε τελικά προϊόντα, δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν ευθέως από τον τελικό καταναλωτή, αποκλειόμενων των προϊόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην παρασκευή φαρμάκων, τα οποία πρέπει να υποστούν κατά κανόνα μεταγενέστερες μετατροπές. Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται από τον σκοπό που επιδιώκουν οι μειωμένοι συντελεστές, ο οποίος έγκειται στο να καταστήσει λιγότερο ακριβά και επομένως ευκολότερα προσβάσιμα στον τελικό καταναλωτή, ο οποίος βαρύνεται σε τελική ανάλυση με τον ΦΠΑ, ορισμένα αγαθά που θεωρούνται ιδιαίτερως απαραίτητα. Εντούτοις, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, στις φαρμακευτικές ουσίες που μπορούν να διατεθεί στο εμπόριο ως τελικά προϊόντα, χωρίς να πρέπει να αναμειχθούν με άλλες ουσίες –και, επομένως, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ευθέως από τους τελικούς καταναλωτές– είναι δυνατή η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ.

Δεύτερον, το Δικαστήριο εκτιμά ότι **η οδηγία ΦΠΑ δεν επιτρέπει την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ σε «ιατρικές συσκευές, υλικό, εξοπλισμό και άλλα όργανα που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν αντικειμενικώς για την πρόληψη, την αποκατάσταση ή τη θεραπεία ασθενειών ή παθήσεων σε ανθρώπους ή ζώα».** Αφενός, το Δικαστήριο τονίζει ότι

¹ Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347, σ. 1).

αυτό το είδος προϊόντων δεν εμπίπτει στην κατηγορία του παραρτήματος III της οδηγίας ΦΠΑ που αφορά ιατρικό εξοπλισμό, βοηθητικά όργανα και άλλες συσκευές που συνήθως χρησιμοποιούνται για την αποκατάσταση ή την αντιμετώπιση αναπηριών, στον βαθμό που η ως άνω κατηγορία αφορά αποκλειστικώς την ανθρώπινη χρήση, αποκλεισμένης συνεπώς της κτηνιατρικής. Αφετέρου, το Δικαστήριο κρίνει επίσης ότι τα προϊόντα αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν «φαρμακευτικά προϊόντα» κατά την έννοια του παραρτήματος III της οδηγίας ΦΠΑ. Επομένως, αποδεχόμενο ότι η έννοια του φαρμακευτικού προϊόντος είναι ευρύτερη της έννοιας του φαρμάκου, το Δικαστήριο απορρίπτει την επιχειρηματολογία της Ισπανίας κατά την οποία στην έννοια του «φαρμακευτικού προϊόντος» μπορεί να συμπεριληφθεί κάθε είδους συσκευή, όργανο ή εξοπλισμός γενικής χρήσεως. Συναφώς, το Δικαστήριο υπογραμμίζει, μεταξύ άλλων, ότι η εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ αποβλέπει στη μείωση του κόστους για τον τελικό καταναλωτή ορισμένων βασικών αγαθών. Ο τελικός καταναλωτής σπανίως φέρει το κόστος των συσκευών, των οργάνων, του υλικού καθώς και του ιατρικού και κτηνιατρικού εξοπλισμού, δεδομένου ότι τα προϊόντα αυτά χρησιμοποιούνται κυρίως από επαγγελματίες του ιατρικού τομέα για την παροχή υπηρεσιών, οι οποίες είναι δυνατό να απαλλάσσονται, αυτές καθαυτές, από ΦΠΑ.

Τρίτον, το Δικαστήριο κρίνει ότι η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ σε βοηθητικά όργανα και συσκευές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς αποκατάσταση σωματικών αναπηριών των ζώων είναι αντίθετη προς την οδηγία ΦΠΑ.

Τέλος, το Δικαστήριο τονίζει ότι στα όργανα και τα εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον ή κυρίως προς αποκατάσταση ανθρώπινων σωματικών αναπηριών, αλλά δεν προορίζονται αποκλειστικά για προσωπική χρήση από αναπήρους, δεν μπορεί να εφαρμοστεί μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ. Ειδικότερα, η οδηγία ΦΠΑ απαιτεί συναφώς τα προϊόντα αυτά να προορίζονται αποκλειστικά για προσωπική χρήση από αναπήρους. Επομένως, δεν δικαιολογείται η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ σε ιατρικές συσκευές γενικής χρήσεως που χρησιμοποιούν τα νοσοκομεία και επαγγελματίες του τομέα των υγειονομικών υπηρεσιών. Το Δικαστήριο προσθέτει ότι το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από την επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η Ισπανία, κατά την οποία ορισμένες συσκευές μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο τόσο γενικής χρήσεως όσο και χρήσεως αποκλειστικώς από αναπήρους. Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει τη νομολογία του κατά την οποία η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στην περίπτωση προϊόντος που δύναται να αποτελέσει αντικείμενο διαφορετικών χρήσεων εξαρτάται, για κάθε πράξη παραδόσεως, από τη συγκεκριμένη χρήση για την οποία προορίζεται το εν λόγω αγαθό από τον αγοραστή του.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582